

Synpunkter på Krav - och kvalitetshandboken Vårdval Vårdcentral 2025

från SPF Seniorerna

Inledningsvis vill vi framhålla att kraven på utförarna är adekvata och ägnade att leda till en god och säker vård för äldre vårdtagare. Särskilt viktiga är kraven på teambaserat och personcentrerat arbetssätt, en fast vårdkontakt och att det ska finnas möjlighet till direkt kontakt med en mottagande enhet för äldre och patienter med komplexa behov. I avsnitten 2.2.5, 2.2.8 och 2.2.9 finns väl beskrivna definitioner av dessa faktorer.

Kravställningen skulle dock kunna bli stringentare om den formulerades som en vårdkedja ur ett patientperspektiv. Där bör det framgå hur mottagning för äldre m fl., fast vårdkontakt , fast läkarkontakt och ansvaret för att utföra SIP ska hänga samman.

Ett förslag är en skrivning som utgår från kravet på att en fast vårdkontakt erbjuds varje patient som är äldre och har komplexa vårdbehov. Ansvarig för detta ska vara den läkare, sjuksköterska eller annan yrkesutövare som först möter patienten i en behandlingssituation. Den fasta vårdkontakten är sedan den som ska samla och bygga upp teamet kring patienten med de professioner som behövs samt initiera SIP om det är tillämpligt. Den fasta vårdkontakten ska också se till att patienten erbjuds en fast läkarkontakt om det inte redan finns, samt samordna vården för patienten. Patientens fasta vårdkontakt ska kunna nås på angivna tider via ett direktnummer utan knappval eller återuppringning.

Med ett sådant här vårdkedjeperspektiv skulle de angivna avsnitten kunna bli lättare att omsätta praktiskt samt bli mer uppföljningsbara.

Det bör framgå att varje leverantör i sitt kvalitetssystem tydligt ska dokumentera sina insatser och sin vårdkedja kring äldre patienter och patienter med komplexa vårdbehov, samt hur ansvarsfördelningen för uppgifterna ser ut. Där ska också framgå hur man följt upp och dokumenterat hur kraven uppfyllts. Därmed skapas också ett bättre underlag för Västra Götalandsregionens årliga verksamhetsuppföljningar.

I avsnitt 2.4.4 berörs frågan om E-tjänster. Där vill vi framhålla några aspekter som är viktiga när det gäller äldre patienter och patienter med komplexa vårdbehov. Det måste alltid vara en medicinsk bedömning som ligger till grund för att välja ett digitalt vårdmöte i stället för ett fysiskt. Det är givetvis nödvändigt att säkerställa att en patient har de tekniska kunskaper som krävs för digitala vårdkontakter. Men många äldre kan förutom komplexa vårdbehov också ha svårt att uttrycka och beskriva sina behov verbalt och i en digital form. Läkare eller annan yrkesutövare behöver oftast både göra en fysisk undersökning och exempelvis avläsa kroppsspråk och kommunicera med anhöriga för att skapa sig en komplett bild av patientens situation.

För uppföljande samtal efter exempelvis insättning av ett nytt läkemedel kan dock säkert ofta digitala vådmöten fungera, förutsatt att patientens tekniska utrusning och färdigheter är tillräckliga.

Förutom digitala vådmöten med ljud och bild i realtid bör varje leverantör ha en chat-funktion. Den kan många gånger ersätta telefonsamtal i enklare ärenden.

Dessutom behöver det framgå att det är ett krav att varje leverantör har system för att lägga ut patientens journalhandlingar, provsvar etc.på 1177.

Slutligen vill vi framhålla vikten av att varje leverantör på sin hemsida och i sina lokaler har tydliga och lättillgängliga uppgifter om vart patienterna ska vända sig vid klagomål.

För SPF Seniorerna i april 2025

Eva Stolpe

Ann-Christine Baar